

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2018

aruandeaasta lõpp: 31.12.2018

ärinimi: Aktsiaselts Pajusi ABF

registrikood: 10171984

tänava/talu nimi, Keskuse

maja ja korteri number:

küla: Pisisaare küla

vald: Põltsamaa vald

maakond: Jõgeva maakond

postisihthnumber: 48216

telefon: +372 7750267

e-posti aadress: info@pajusiabf.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Raamatupidamise aastaaruande lisad	7
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	7
Lisa 2 Raha	8
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	9
Lisa 4 Varud	9
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	9
Lisa 6 Materiaalsed põhivarad	10
Lisa 7 Bioloogilised varad	11
Lisa 8 Kapitalirent	12
Lisa 9 Laenukohustised	15
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	16
Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad	16
Lisa 12 Sihtfinantseerimine	16
Lisa 13 Aktsiakapital	17
Lisa 14 Müügitulu	18
Lisa 15 Muud äritulud	18
Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused	19
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 18 Tööjõukulud	19
Lisa 19 Muud ärikulud	19
Lisa 20 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	21
Vandeaudiitori aruanne	22

Tegevusaruanne 2018

2018. aasta 1.aprillil täitus AS Pajusi ABF kahekümne viies tegutsemisaasta.

Loomakasvatus.

Ettevõtte peamiseks tootmissuunaks on piima tootmine. 2018. aasta lõppes rahuldavalt, tootsime lehma kohta jõudluskontrolli andmetel 10145 kg piima, mis on mõnevõrra rohkem kui 2017. aastal. Senisest enam püüdsime keskenduda loomade heaolu parandamisele, mis on järjest olulisem parema tulemuse saavutamiseks. 2018. aasta suvel soetasime spetsiaalse kopp-elevaatori, millega lisame looma asemetele täiendavalt saepuru-saelaastu, et loomadel oleks võimalikult mugav ja pehme asemetel olla. Oleme eesmärgiks seadnud mitte niivõrd toodangu kasvu, vaid pigem loomade parema tervise ja seega pikema karjaspüsimise ja olulise kõrvalharuna ka tiinete mullikate müügi. Näeme siis suurt potentsiaali ettevõtte tulukuse suurendamisel. 2018. aastal ehitasime neid eesmärke silmas pidades uue kaasaegse ja loomade heaoluga arvestava 124 kohalise noorkarjalauda Kalana suurfarmi kompleksi.

Suureks probleemiks on olnud meil vasikate suur suremus mis 2018. aasta esimese kvartalis oli ligi 12 %. Oleme teinud vasikate pidamisel mitmeid olulisi ümberkorraldusi. Võtnud kasutusele nn. piimatakso, mis tagab vasikatele piimajootmisel selle kindla temperatuuri ja koguse. Samuti oleme kasutusele võtnud individuaalsed joogiämbrid ja korraldanud nende desinfitseerimise peale vasikate üleviimist boksides aedikutesse. Lisaks survepesule desinfitseerime kõik vasikaboksid.

Aasta lõpuks oleme vasikapidamises ka edu saavutanud ja suremus langes 6,5-7 %, mis ei ole küll rahuloluks piisav, kuid siiski oluliselt parem kui aasta alguses.

Lehmade söötmisel oleme suuremat tähelepanu pööranud loomade tervisele ja vähendanud oluliselt jõusööda osatähtsust ratsioonis. Lisaks on seeläbi paranenud ka piimatootmise ökonoomika, st jõusööda kogus toodetud piimakilo kohta.

Jätakuvalt tegeleme loomade tõuaretusega ja 2019.aastal oleme planeerinud loobuda pulliga noorloomade paaritamisest, lisaks oleme planeerinud kasutama hakata suguselekteeritud spermat, et suurendada lehmvasikate sündivust.

Taimekasvatus.

2018 aasta oli taimekasvatuses väga keeruline. Pikk ja jahe kevad küll soodustas teraviljade juurdumist, kuid sellele järgnenud pikk põuaperiood kustutas lootused headele saakidele. 2018. aastal oli teravilja saagikus 48% väiksem võrrelduna 2017 aastaga.

Suuri probleeme oli loomakasvatusele vajaliku söödakoguse tootmisega. Kuna asume õhukese pinnakattega paepealsetel maadel, siis sademete puudusest tingitud mõju põllukultuuridele on väga suur. Tavapäraselt varume ühe siloniitega 3500-4000 tonni haljasmassi, kuid 2018.aastal saime rohumaadelt vaid poole või veelgi vähem. Suuremast hädast päästis meid suur silovaru eelmistest aastatest, seda oli söödavarumise alguseks veel alles 10000 t.

Investeeringud.

Lisaks Kalana noorloomalaudale alustasime ka Pisisaare endise väetisehoidla rekonstrueerimisega ja rekonstrueerisime ka Pisisaare töökojahoone, millele saime ka Leader meetmest väikese toetuse. Töökojahoone sai soojustuse, uue fassaadi, uued aknad ja ukSED. Lisaks remontisime ka aktiivses kasutuses olevad remondiruumid ja ostisime uue kalorifeerahju töökoja kütmiseks.

Tehnika soetamine.

Oleme tehnika uuendamisel olnud suhteliselt konservatiivsed ja püüdnud masinate ja seadmete ressursi maksimaalselt ära kasutada. Piimakriisi aastatel puudus võimalus uue tehnika soetamiseks, mille tõttu investeeringute vajadus on käesolevaks ajaks väga suur. Kuna rahalised võimalused 2018.aastal olid ikka veel kasinad, siis tegime vaid hädapäraseid investeeringuid: soetasime uue

teleskooplaaduri Wiedemann Kalana farmi sööda tõstmiseks. Seni kasutusel olnud teleskoop oli töötanud juba 17000 töötundi. Taimekasvatuse kasutusse ostime ka uue teleskooplaaduri JCB, lisaks uue ruloonpressi Krone ja randaaliketastega läga laotusseadme Horsch, mis võimaldab läga paremini mulda viia.

Maade soetamine ja kultuurtehnika.

Kuna maade müüki Pajusi piirkonnas praktiliselt ei ole, siis oleme väga suurt tähelepanu pööranud maade kultuurtehnilistele töödele. Oleme tänaseks suurel osal meie omanduses olevad maadest koristanud: põllud piirideni võsast puhastanud, kivihunnikud koondanud, kraavitusest võsa niitnud ja setted kuivenduskraavidest välja tõstnud. Suuremad kultuurtehnilised tööd 2018.aastal toimusid Mällu piirkonnas ja Põltsamaa jõeäärsetel maadel. 2018. aastal õnnestus osta vaid 2 maatükki: Lambasaare ja Rohtla.

Majandustulemused.

Ettevõtte müügitulu vähenes võrrelduna 2017. aastaga 90 621 euro võrra ja oli 3 386 779 eurot. Peamiselt oli vähenemine põhjustatud piima varumishindade langusest. 2017.aasta keskmine piima müügihind oli 301 eur/tonn. Kokku müüsimise 9156 tonni piima.

	2018.a	2017.a
Müügitulu	3 386 779	3 477 400
Käibe kasv (%) = $\frac{\text{müügitulu 2018} - \text{müügitulu 2017}}{\text{müügitulu 2017}} \cdot 100$	-2,6%	38,4%
Butokasumi määr % = $\frac{\text{brutokasum}}{\text{müügitulu}} \cdot 100$	8,3%	20,2%
Puhaskasum	100 959	495 449
ROA (%) = $\frac{\text{puhaskasum}}{\text{varad kokku}} \cdot 100$	1,2%	6,2%
ROE (%) = $\frac{\text{puhaskasum}}{\text{omakapital kokku}} \cdot 100$	4,9%	25,6%

Käibevahendite puudujääk on jätkuvalt ettevõttele probleemiks. Käibevahendite vähesus on tingitud ka madalast piima kokkuostuhinnast. Tootmiskulud kasvavad üha kallinevate teenuste ja kaupade hinnatõusu tõttu, samuti jätkuv palgasurve on kasvatanud tootmise omahinda. Oleme küll tootmise kaasajastamise ja kulude kokkuhoiuks oluliselt investeerinud, kui varumishindade madal tase, ei ole võimaldanud lühiajalisi kohustusi oluliselt vähendada.

Pikalt kestnud põua tõttu jäid varutud sööda- ja viljakogused tavapärasest olulisemalt väiksemaks, mis omakorda mõjutas ka bilansis kajastatud käibevahendite suurust.

Oleme suuremate hankijatega sõlminud kokkuleppeid pikema maksetähtaja saamiseks, samuti oleme pangaga saavutanud kokkuleppe pikaajalise laenumaksete maksegraafiku ümbertegemiseks, et vähendada igakuiseid laenumakseid.

Ettevõttes töötas 2018.aastal keskmiselt 41 töötajat ja maksti töötasu 407 855 eurot, sh ettevõtte juhataja töötasu oli 11 504 eurot.

AS Pajusi ABF on jätkuvalt tegutsev ettevõtte.

Lembit Paal
Juhatise liige

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	1 397	1 223	2
Nõuded ja ettemaksed	20 567	22 826	3
Varud	941 560	711 929	4
Bioloogilised varad	10 716	4 039	7
Kokku käibevarad	974 240	740 017	
Põhivarad			
Finantsinvesteeringud	32 262	32 262	
Materiaalsed põhivarad	6 459 179	5 879 187	6
Bioloogilised varad	1 300 054	1 359 290	7
Kokku põhivarad	7 791 495	7 270 739	
Kokku varad	8 765 735	8 010 756	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	800 924	483 228	9
Võlad ja ettemaksed	1 377 836	1 003 227	10
Sihtfinantseerimine	2 199	25 000	12
Kokku lühiajalised kohustised	2 180 959	1 511 455	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	4 543 580	4 566 760	9
Sihtfinantseerimine	7 696	0	12
Kokku pikaajalised kohustised	4 551 276	4 566 760	
Kokku kohustised	6 732 235	6 078 215	
Omakapital			
Aktiakapital nimiväärtuses	29 143	29 143	13
Kohustuslik reservkapital	4 129	4 129	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 899 269	1 403 820	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	100 959	495 449	
Kokku omakapital	2 033 500	1 932 541	
Kokku kohustised ja omakapital	8 765 735	8 010 756	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2018	2017	Lisa nr
Müügitulu	3 386 779	3 477 400	14
Muud äritulud	352 698	781 940	15
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	6 950	-80 817	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-62 627	-46 539	
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	49 304	-19 372	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 428 579	-2 478 659	16
Mitmesugused tegevuskulud	-51 008	-47 027	17
Tööjõukulud	-545 386	-472 452	18
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-388 152	-378 070	6
Muud ärikulud	-37 335	-35 403	19
Ärikasum (kahjum)	282 644	701 001	
Intressitulud	2	2	
Intressikulud	-181 687	-205 554	
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	100 959	495 449	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	100 959	495 449	

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

2018. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise Seaduses, mida täiendavad Vabariigi Valitsuse ja rahandusministri määrused ning Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid, standardid ja soovitusel. Majandustehinguid kirjendatakse soetusmaksumuse printsiibi kohaselt nende tekkimise momendil tegelikus väärtuses. Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt ja ettevõtte jätkuvuse printsiibist lähtuvalt. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Varud

Valmistoodang ja lõpetamata toodang kajastatakse neto realiseerimismaksumuses. Muud varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, muudest mittetagastavatest maksudest ja soetamisega seotud otsestest veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varud on bilansis kajastatud, lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Bioloogilised varad

Bioloogilist vara kajastatakse bilansis esmasel arvelevõtmisel soetusmaksumuses, kui ka nende õiglases väärtuses, mille aluseks on vara tegelik hinnatud väärtus. Bioloogilise vara õiglase väärtuse muutustest tulenevad kasumid (kahjumid) kajastatakse kasumiaruandes "Kasum(kahjum)" bioloogilise vara väärtuse kasvust (langusest).

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 1000 eurot. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetamismaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse väheväärtusliku inventarina bilansiväliselt.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Maad ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000 EUR

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised ja rajatised	25a.
Masinad ja seadmed	10-15a.
Muu inventar	5a

Rendid

Kapitalirent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kasutusrendi puhul ei ole omandiõigust. Renditasu kantakse otse kuludeks.

Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad tarnijatele ning muud võlakohustused) on võetud algselt arvele nende soetusmaksumuses. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine on toimunud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi on bilansis kajastatud maksmisele kuuluvas summas.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist ja mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt põhivara sihtfinantseerimisega seotud varaobjekt võetakse bilansis arvele soetusmaksumuses ning sihtfinantseerimise summat kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või potentsiaalsete kohustustena.

Tulud

Kaupade ja teenuste müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle läinud ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kui intressi laekumine on usaldusväärselt hinnatav, vastasel korral kajastatakse tulu kassapõhiselt.

Kulud

Kulud kirjendatakse tekkepõhise arvestusprintsibi alusel lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsibist. Väljaminekud võetakse arvele soetusmaksumuses. Kui soetatud asi või õigus osaleb tõenäoliselt järgmiste perioodide tulu tekkimisel, kajastatakse seda bilansis varana, kui aga mitte, siis kasumiaruandes kuluna.

Seotud osapooled

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. AS Pajusi ABF seotud osapoolteks on:

- sidusettevõtte;
- tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, v.a juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju AS Pajusi ABF ärilistele otsustele;
- tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtkonna lähedased pereliikmed (elukaaslased ja lapsed) ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted;
- ettevõtte töötajaid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Kassa	402	481
Pank	995	742
Kokku raha	1 397	1 223

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	12 672	12 672
Ostjatelt laekumata arved	12 672	12 672
Muud nõuded	7 895	7 895
Viitlaekumised	7 895	7 895
Kokku nõuded ja ettemaksed	20 567	20 567
	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	17 241	17 241
Ostjatelt laekumata arved	17 241	17 241
Muud nõuded	5 585	5 585
Viitlaekumised	5 585	5 585
Kokku nõuded ja ettemaksed	22 826	22 826

Lisa 4 Varud (eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Tooraine ja materjal	50 641	44 345
Lõpetamata toodang	195 739	146 435
Valmistoodang	695 180	521 149
Kokku varud	941 560	711 929

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	66	44
Käibemaks	54 623	61 316
Üksikisiku tulumaks	11 656	10 102
Sotsiaalmaks	34 883	26 524
Kohustuslik kogumispension	1 739	784
Töötuskindlustusmaksed	2 323	973
Maamaks	3 431	
Intress	2 228	2 452
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	7 718	4 335
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	118 667	106 530

Lisa 6 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
			Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2016									
Soetusmaksumus	1 037 980	4 885 742	160 967	3 094	2 843 446	3 007 507	3 113	3 113	8 934 342
Akumuleeritud kulum		-1 230 740	-156 352	-3 094	-1 702 311	-1 861 757			-3 092 497
Jääkmaksumus	1 037 980	3 655 002	4 615	0	1 141 135	1 145 750	3 113	3 113	5 841 845
Ostud ja parendused	122 489	156 492	9 717		40 626	50 343	86 934	86 934	416 258
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	122 489								122 489
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		156 492					90 047	90 047	246 539
Muud ostud ja parendused			9 717		40 626	50 343	-3 113	-3 113	47 230
Amortisatsioonikulu		-191 954	-2 245		-183 871	-186 116			-378 070
Müügid			-846			-846			-846
31.12.2017									
Soetusmaksumus	1 160 469	5 042 234	140 941	0	2 887 166	3 028 107	90 047	90 047	9 320 857
Akumuleeritud kulum		-1 422 694	-129 700	0	-1 889 276	-2 018 976			-3 441 670
Jääkmaksumus	1 160 469	3 619 540	11 241	0	997 890	1 009 131	90 047	90 047	5 879 187
Ostud ja parendused	19 926	616 865	17 333		346 356	363 689	-29 792	-29 792	970 688
Maa ja varem kasutusel olnud ehitiste ost	19 926								19 926
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		616 865					-29 792	-29 792	587 073
Muud ostud ja parendused			17 333		346 356	363 689			363 689
Amortisatsioonikulu		-194 328	-5 472		-188 352	-193 824			-388 152
Müügid			-2 544			-2 544			-2 544
31.12.2018									
Soetusmaksumus	1 180 395	5 659 098	152 169		3 194 988	3 347 157	60 255	60 255	10 246 905
Akumuleeritud kulum		-1 617 021	-131 611		-2 039 094	-2 170 705			-3 787 726
Jääkmaksumus	1 180 395	4 042 077	20 558		1 155 894	1 176 452	60 255	60 255	6 459 179

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2018	2017
Maa		965
Masinad ja seadmed	19 100	2 542
Transpordi- vahendid	5 000	2 542
Muud masinad ja seadmed	14 100	
Kokku	19 100	3 507

Lisa 7 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad			Kokku
	Loomsed varad	Mets	
31.12.2016	6 322		6 322
Soetused	22 950		22 950
Müügid	-23 437		-23 437
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	6 778		6 778
Lisandumised äriühenduste kaudu	900		900
Muud muutused	-9 474		-9 474
31.12.2017	4 039		4 039
Soetused	24 275		24 275
Müügid	-21 686		-21 686
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	6 325		6 325
Lisandumised äriühenduste kaudu	2 300		2 300
Muud muutused	-4 537		-4 537
31.12.2018	10 716		10 716

Põhivarad			Kokku
	Loomsed varad	Mets	
31.12.2016	1 176 984	196 775	1 373 759
Soetused	40 255		40 255
Müügid	-209 625	-3 479	-213 104
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	240 955	8 118	249 073
Lisandumised äriühenduste kaudu	28 888		28 888
Muud muutused	-119 581		-119 581
31.12.2017	1 157 876	201 414	1 359 290
Soetused	41 758		41 758
Müügid	-279 222		-279 222
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	244 290	8 116	252 406
Lisandumised äriühenduste kaudu	7 768		7 768
Muud muutused	-81 946		-81 946
31.12.2018	1 090 524	209 530	1 300 054
Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades			
		2018	2017
Loomsed varad		304 090	227 768
Mets			19 972
Kokku		304 090	247 740

Lisa 8 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Kogurhaagis Strautmann Tera-Vitesse CFC5201 Swedbank Liising AS	16 577	13 228	3 349	Euro kuue kuu euribor +1,9 %	EUR	30.03.2020
Traktor NH T5050 4WD Swedbank Liising AS	10 908	4 946	5 962	Euro kuue kuu euribor +3,00 %	EUR	28.02.2021
Kombain NH CX8080 Luminor Liising AS	42 991	42 991		2,33%	EUR	01.05.2019
Kombain NH CX8080 Luminor Liising AS	78 245	78 245		1,49%	EUR	01.06.2019
Vaalutaja PÖTTINGER Swedbank Liising AS	4 576	2 075	2 501	Euro kuue kuu euribor +3,00 %	EUR	28.02.2021
Põllurull Machio Cambrige Swedbank Liising AS	7 138	3 237	3 901	Euro kuue kuu euribor +3,00 %	EUR	28.02.2021
Pöördader ED-85-200-5 Swedbank Liising AS	16 802	4 924	11 878	Euro kuue kuu euribor +1.99 %	EUR	15.04.2022
Traktor Fendt 936 VARIO Swedbank Liising AS	57 048	12 129	44 919	Euro kuue kuu euribor +2,5%	EUR	15.06.2023
TOYOTA HILUX Swedbank Liising AS	11 464	2 700	8 764	Euro kuue kuu euribor +2,5%	EUR	15.01.2023
LaadurJCB 560x80GS Swedbank Liising AS	88 725	19 631	69 094	Euro kuue kuu euribor +2,5%	EUR	15.11.2019
Laotusseadis Horsch Joker 4CT	23 998	5 205	18 793	Euro kuue kuu euribor +2,5%	EUR	15.05.2023
Esilaadur New Holland 790TL	20 613	4 470	16 143	Euro kuue kuu euribor +2,5%	EUR	15.05.2023
Ruloonpress Fortima F 1250 MC püsikambriga	21 675	4 700	16 975	Euro kuue kuu euribor +2,5%	EUR	15.05.2023
Teleskooplaadur Weidemann T 6027	69 107	24 150	44 957	Euro kuue kuu euribor +2.75 %	EUR	15.11.2023
Traktor NH T7.270	55 111	24 992	30 119	Euro kuue kuu euribor +3,00 %	EUR	28.02.2021
Kapitalirendikohustised kokku	524 978	247 623	277 355			

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul			
Swedbank Liising AS Buldooser GROUSER 4200	11 256	11 256		Euro kuue kuu euribor + 3.00%	EUR	30.12.2018
Swedbank Liising AS Söödajotur TRIOLET SOLOMIX-2 1500VLH	9 745	9 745		Euro kuue kuu euribor + 3.00%	EUR	30.12.2018
Swedbank Liising AS Kogurhaagis Strautmänn Tera-Vitesse CFC5201	29 544	12 967	16 577	Euro kuue kuu euribor +1.9%	EUR	30.03.2020
Luminor Liising AS Kombain NH CX8080	103 925	25 680	78 245	1,49%	EUR	01.05.2019
Luminor Liising AS Kombain NH CX8080	55 953	12 962	42 991	2,33%	EUR	01.06.2019
Swedbank Liising AS Traktor NH T7.270	79 364	24 254	55 110	Euro kuue kuu euribor +3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Traktor NH T5050	15 708	4 800	10 908	Euro kuue kuu euribor +3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Vaalutaja PÖTTINGER	6 590	2 014	4 576	Euro kuue kuu euribor +3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Põllurull Machio Cambridge	10 279	3 141	7 138	Euro kuue kuu euribor +3,0%	EUR	28.02.2021
Swedbank Liising AS Pöördader ED-85-200-5	21 629	4 827	16 802	Euro kuue kuu euribor +1.99 %	EUR	15.04.2022
Kapitalirendikohustised kokku	343 993	111 646	232 347			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2018	31.12.2017
Masinaid ja seadmeid	688 895	541 735
Kokku	688 895	541 735

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2018	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Käibekapitali laen AS Swedbank	250 000	250 000			3,75%	EUR	28.02.2019
Lühiajalised laenud kokku	250 000	250 000					
Pikaajalised võlakirjad							
Investeeringislaen Swedbank AS	4 529 066	301 926	4 227 140		3,5%	EUR	23.11.2022
Pikaajalised võlakirjad kokku	4 529 066	301 926	4 227 140				
Kapitalirendikohustised kokku	524 978	247 623	277 355				
Muud laenukohustised							
Maa hüpoteek	40 460	1 375	39 085				
Muud laenukohustised kokku	40 460	1 375	39 085				
Laenukohustised kokku	5 344 504	800 924	4 543 580				

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
Käibekapitali laen AS Swedbank	350 000	100 000	250 000		3,75%	EUR	28.02.2019
Investeeringislaen Swedbank AS	4 314 158	270 206	4 043 952		3,5%	EUR	23.11.2022
Pikaajalised laenud kokku	4 664 158	370 206	4 293 952				
Kapitalirendikohustised kokku	343 993	111 646	232 347				
Muud laenukohustised							
Maa hüpoteek	41 837	1 376	40 461		5.0%	EUR	31.12.2037
Muud laenukohustised kokku	41 837	1 376	40 461				
Laenukohustised kokku	5 049 988	483 228	4 566 760				

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2018	31.12.2017
Maa	819 571	799 645
Ehitised	3 611 095	3 068 287
Kokku	4 430 666	3 867 932

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	1 200 975	1 200 975
Võlad töövõtjatele	44 192	44 192
Maksuvõlad	118 667	118 667
Muud võlad	14 002	14 002
Muud viitvõlad	14 002	14 002
Kokku võlad ja ettemaksed	1 377 836	1 377 836
	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	850 798	850 798
Võlad töövõtjatele	24 989	24 989
Maksuvõlad	106 530	106 530
Muud võlad	20 910	20 910
Muud viitvõlad	20 910	20 910
Kokku võlad ja ettemaksed	1 003 227	1 003 227

Käibevahendite puudujääk on tekkinud viimastel aastatel kahjumiga piima tootmisest-müügist ja oleme abinõud tarvitusele võtnud kokkuhoiupoliitikana. Olukorra tõsidusest on ettevõtte juhtkond teadlik ja kavandas abinõud, et tagada ettevõtte jätkusuutlikkus. Kokkulepped hankijatega: kõigi suuremate hankijatega on sõlmitud kokkulepped maksete ajatamiseks, oleme koostanud maksegraafikud ja nendest ka kinni pidanud. Kokkulepped pangaga: 2019 äriplaani koostades olime ülimalt konservatiivsed, uusi investeeringuid on planeeritud minimaalselt, ehk sedavõrd, et tootmise jätkusuutlikkus tagada, samuti analüüsisime kõiki tootmisega seotud kulusid ja püüdsime koostada võimalikult optimaalse eelarve, et aasta lõpuks jõuda panga poolt aktsepteeritavale hankijate võlatasemele.

Lisa 11 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	2 000 228	1 899 269
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	500 057	474 817
Kokku tingimuslikud kohustised	2 500 285	2 374 086

Lisa 12 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2016	Saadud	Tulu	31.12.2017
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	125 000		100 000	25 000
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		373 584	373 584	
Kokku sihtfinantseerimine	125 000	373 584	473 584	25 000
	31.12.2017	Saadud	Tulu	31.12.2018
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks				
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	25 000	10 994	26 099	9 895
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		310 043	310 043	
Kokku sihtfinantseerimine	25 000	321 037	336 142	9 895

Lisa 13 Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Aktsiakapital	29 143	29 143
Aktsiate arv (tk)	456	456
Aktsiate nimiväärtus	64	64

Lisa 14 Müügitulu

(eurodes)

	2018	2017
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	3 386 779	3 477 400
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	3 386 779	3 477 400
Kokku müügitulu	3 386 779	3 477 400
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Toorpiima müük	2 752 026	2 915 902
Loomade müük	304 090	227 769
Teraviljakasvatus	293 092	221 296
Metsamaterjali müük	0	19 972
Tulud kaupade müügist	173	50 595
Teenused	4 621	20 803
Üüritulu	2 379	2 558
Muu loomaksvatustoongu müük	30 398	18 505
Kokku müügitulu	3 386 779	3 477 400

Lisa 15 Muud äritulud

(eurodes)

	2018	2017
Kasum materiaaalsete põhivarade müügist	16 556	2 661
Tulu sihtfinantseerimisest	26 099	100 000
Töötukassa palgatoetus	618	0
Kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus	47 236	44 806
Ühtse pindalatoetuse põhimakse	101 876	96 644
Põllumajanduskultuuri üleminekutoetus	18 602	20 290
Piima üleminekutoetus	54 561	0
Veise üleminekutoetus	23 363	0
Loomade heaolu toetus	11 198	4 560
Keskkonnasõbraliku majandamise toetus	52 389	51 103
Ohustatud tõugu looma pidamise toetus	200	400
Erakorralised meetmed	0	155 781
Muud	0	305 695
Kokku muud äritulud	352 698	781 940

Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2018	2017
Tooraine ja materjal	1 732 405	1 723 464
Energia	369 072	325 424
Elektrienergia	70 827	66 773
Soojusenergia	6 790	13 180
Kütus	291 455	245 471
Alltöövõtutööd	126 994	106 815
Transpordikulud	4 752	20 969
Maarent	38 801	50 541
Üür ja rent	58 450	53 632
Seadmete remont	98 105	197 814
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	2 428 579	2 478 659

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2018	2017
Mitmesugused bürookulud	15 001	19 265
Koolituskulud	1 525	2 273
Riiklikud ja kohalikud maksud	15 858	15 417
Varakindlustus	12 072	10 072
Muud	6 552	0
Kokku mitmesugused tegevuskulud	51 008	47 027

Lisa 18 Tööjõukulud (eurodes)

	2018	2017
Palgakulu	407 855	349 425
Sotsiaalmaksud	137 531	123 027
Kokku tööjõukulud	545 386	472 452
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	41	32

Lisa 19 Muud ärikulud (eurodes)

	2018	2017
Trahvid, viivised ja hüvitised	37 335	35 403
Kokku muud ärikulud	37 335	35 403

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2018	31.12.2017
	Kohustised	Kohustised
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	873 877	614 285

Ostud ja müügid

	2018		2017	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	2 270 647	3 489 782	2 333 067	3 367 069

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2018	2017
Arvestatud tasu	11 504	13 472

Osapooli on loetud seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. AS Pajusi ABF seotud osapoolteks on:

PAALAKALDA OÜ
Pajusi Lihaveise Kasvatuse OÜ
Pajusi Mahetootmise OÜ
Pajusi Sepis OÜ
FIE Lembit Paal
Karjamaa Maaparandusühistu
Uusluha Maaparandusühistu
MTÜ Loopre-Lepiku ratsatalu
Pajusi Küla Selts
Viljandimaa Lõõtsaklubi
Tulundusühistu Jõgevamaa Põllumajandustootjate Liit
MTÜ Jõgevamaa Põllumeeste Liit
MilkEst AS
Jõgevamaa Koostöökoda
Puurmani Mõisa Sihtasutus
MTÜ Jõgevamaa Koostöökoda

Enamus müüke ja oste toimub läbi Jõgevamaa Põllumajandustootjate Liit TÜ

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.06.2019

Aktsiaselts Pajusi ABF (registrikood: 10171984) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LEMBIT PAAL	juhatuse liige (juhataja)	28.06.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Aktsiaselts Pajusi ABF aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Aktsiaselts Pajusi ABF (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilansi seisuga 31.12.2018 ning kasumiaruannet, rahavoogude aruannet ja omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärtete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2018 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme ettevõtet sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Tegevuse jätkuvusega seotud oluline ebakindlus

Juhime tähelepanu aastaaruande lisale 10 ning tegevusaruandele, kus ettevõtte tunnistab, et seisuga 31.12.2018 ületavad lühiajalised kohustused oluliselt käibevarade kogusummat (1206719 euro võrra). Võrreldes eelmise majandusaastaga on lühiajaliste kohustuste summa suurenenud, samas on pank usaldanud ettevõttele täiendavat laenu anda.

Nagu lisas 10 märgitud, annavad need sündmused või tingimused koos lisas 10 toodud asjaoludega märku olulise ebakindluse esinemisest, mis võib tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana.

Meie arvamus ei ole modifitseeritud seoses selle asjaoluga.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeauditori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise eksisteerimisel see risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärarvamuste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärtete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärtete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Li Simmo

Vandeauditori number 351

OÜ AUDIITORIBÜROO LSM

Auditoorettevõtja tegevusloa number 109

Majaka tn 47-5, Tallinn, Harju maakond, 11411

28.06.2019

Audiitorite digitaalallkirjad

Aktsiaselts Pajusi ABF (registrikood: 10171984) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LII SIMMO	Vandeaudiitor	28.06.2019

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2018
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 899 269
Aruandeaasta kasum (kahjum)	100 959
Kokku	2 000 228
Jaotamine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	2 000 228
Kokku	2 000 228

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Piimakarjakasvatus	01411	3056116	90.24%	Jah
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	293092	8.65%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7750267
E-posti aadress	info@pajusiabf.ee